Sendražické muzeum připomíná historii Československé armády

RARITNÍM KOUSKEM JE TŘEBA KOKPIT LETOUNU DELFÍN

Málokdo ví, že v Sendražicích existuje vojenské muzeum. Před pěti lety bylo původním záměrem nadšenců vybudovat klubové muzeum, které využije sbírky členů občanského sdružení Klub vojenské historie Československé armády.

Momentálně se ve sbírkách muzea nachází celá řada zajímavých exponátů. Muzeum naposledy pozvalo veřejnost na expozici o kolínské vojenské posádce a má spoustu dalších plánů do budoucna. Hlavně o nich jsme mluvili s ředitelem **Pavlem Vladykou**.

■ Jak vlastně vznikl nápad založit vojenské muzeum? Kdy to bylo?

Klub vojenské historie ČSLA funguje od roku 2005 jako řádně registrované občanské sdružení. Kromě volnočasových aktivit pro členy klubu a veřejných ukázek na military akcích se věnujeme i historii čs. armády, kterou prezentujeme na webu www. csla.cz. Ten je mimochodem od roku 2009 archivován Národní knihovnou ČR jako součást českého kulturního dědictví. Věnujeme se i dalším aktivitám, ať už je to sportovní střelba, radioamatérská činnost, práce s mládeží, akce pro hendikepované atd. Pro řadu z nás je součástí tohoto koníčku i sběratelství. A protože jsme za dobu naší činnosti získali řadu zajímavých i vzácných předmětů, které jsme vystavovali na řadě akcí a těšili se zájmu návštěvníků, dospěli jsme k názoru, že bychom se mohli věnovat i muzejnictví. Roky jsme marně sháněli vhodné prostory. Obrátili jsme se i na město Kolín, ale až po nástupu Změny pro Kolín do vedení radnice nám bylo vyhověno a prostory se našly.

■ V prostorách muzea bývala hospoda, kterou je nutné zrekonstruovat. Jaké úpravy jsou nutné a kolik by to stálo?

Bohužel, budova byla více jak deset let opuštěná a bez jakékoliv údržby, což se výrazně podepsalo na jejím technickém stavu. V současné době především střecha vyžaduje rekonstrukci, protože do prostor muzea zatéká. Dále je nutné odstranění přístavku se sociálním zařízením, který je v havarijním stavu. Nezbytná oprava se však již plánuje ve spolupráci s vedením města Kolín, kterému budova patří. My bychom rádi ještě svépomocí vybudovali kryté stání pro vojenskou techniku a upravili dvůr, kde chceme připravit venkovní expozice - k vidění zde bude například houfnice a bezzákluzový kanon, z techniky pak SKP11 - řízení letového provozu na vozidle ZIL130 nebo štábní Praga V3S. Do budoucna bychom rádi pořídili i další bojovou techniku vyvíjenou a vyráběnou v Československu. Naším přáním je například protiletadlový dvojkanon PLDVK zvaný „ještěrka“ na podvozku Praga V3S. Lahůdkou by byla československá samohybná houfnice DANA.

Při veřejných výstavách jsou aktéři oblečeni v dobových uniformách.

■ Máte vymezeno, z jakého časového období jsou vystavené exponáty?

Vzhledem k tomu, že se primárně věnujeme poválečné Československé armádě, je většina vystavených exponátů z let 1945 až 1992. Máme ale i řadu exponátů z období 2. světové války a připravujeme i expozice věnované prvorepublikové armádě a legionářům. Prvním takovým počinem je třeba nedávno otevřená výstava k 80. výročí založení kolínské posádky, kterou plánujeme ještě rozšířit a pokud se nám podaří získat finanční prostředky, tak pořídíme i repliky prvorepublikových stejnokrojů.

■ Jak se vašemu sdružení podařilo shromáždit poměrně velké množství materiálu bývalé armády ČSLA?

Expozice jsou tvořeny ze soukromých sbírek členů klubu vojenské historie. Naprostá většina věcí byla zakoupena ve vojenském výprodeji, na burzách i internetových aukcích. Řadu věcí jsme také dostali darem od laskavých příznivců našich aktivit.

■ S kým vším vlastně spolupracujete?

V současné době spolupracujeme s historikem Jiřím Fidlerem a Pavlem Havránkem, který pro nás připravil výstavu k 80. výročí kolínské posádky a připravujeme další výstavy i modelářské akce. Nesmírně si vážíme i laskavého přístupu vedení města Kolín, bez nich bychom muzeum jen stěží realizovali. Dále spolupracujeme s řadou bývalých vojáků z povolání, odborníků od protiletadlového vojska, dělostřelců, chemiků, ale i generálů. Spolupracujeme i s Armádou České republiky. Ve spolupráci s leteckou základnou v Čáslavi jsme opravili pomník letcům, k chemikům v Liberci jezdíme na den dětí a podíleli jsme se i na dnech otevřených dveří na základně v Čáslavi nebo u výsadkářů v Chrudimi. Účastnili jsme se i řady dalších akcí.

■ Co všechno máte v muzejních sbírkách?

Kromě věcí vystavených ve stálé expozici připravujeme ještě tématicky zaměřené výstavy výstroje a výzbroje, pro kterou v současné době nemáme dostatek prostoru a bude nastálo vystavená po rekonstrukci muzea. V srpnu jsme vystavili kompletní sbírku našich radiostanic a dalšího spojařského materiálu. Příští výstava bude zaměřená na chemické vojsko, kde představíme sbírku ochranných masek a oděvů, přístrojů na zjišťování chemických a radioaktivních látek či československou zástavbu chemického průzkumného terénního vozu UAZ469CH. Výstava bude provázena promítáním tématických dokumentů. Další výstavy pak budou věnovány výsadkovému vojsku, ženistům, stejnokrojům i třeba kasárenskému vybavení.

■ Slavný je váš kokpit letounu L-29 Delfín. Máte prý v plánu z něj vybudovat simulátor. To je hodně nákladná záležitost. V jakém je to nyní stavu?

Vytvořit pěkný simulátor a zároveň provést renovaci poškozeného kokpitu je skutečně velmi nákladná záležitost, na kterou jsme zkoušeli získat prostředky z grantového programu TPCA. Bohužel jsme nebyli úspěšní a tak v současné době sháníme prostředky z jiných zdrojů, abychom mohli současný stav zakonzervovat a provést nejnutnější opravy, aby alespoň zvenku kokpit vypadal dobře. Zakoupili jsme již řadu potřebných dílů, jako je například nové čelní plexisklo, laminátová špička nosu či chybějící boční panel. Postupně též dáváme dohromady přístroje k rekonstrukci přístrojové desky. Ty si můžete již dnes prohlédnout ve vitríně u kokpitu. V plánu však máme i simulátory, i když budou asi poněkud jednodušší. Kromě leteckého simulátoru plánujeme i simulátor tanku či obrněného transportéru. Pro tyto účely již máme uzavřenou smlouvu a licenci na využití programu ARMA firmy Bohemia Interactiv. Každý si tak bude moci vyzkoušet jízdu s pocity řidiče s výhledem přes skutečné tankové periskopy.

■ Slyšel jsem, že máte v plánu získat i část letadla L-39 Albatros. Je to pravda?

Ano, je to pravda. Kokpit L-39 měl v našem muzeu „přistát“, ale bohužel z toho nakonec sešlo. Nicméně i nadále se budeme snažit naše expozice obohatit nejen o kokpit L-39, ale rádi bychom v muzeu představili i další vojenskou techniku konstruovanou a vyráběnou v Československu, jak jsem již říkal. Bohužel vše je otázkou především finančních prostředků, které z drtivé většiny pokrýváme z vlastních zdrojů.

■ Přestože nemáte stálou otevírací dobu, stačili jste uspořádat řadu výstav pro veřejnost. Které to byly?

Kromě příležitostných výstavek při různých příležitostech jako je třeba Den Záchranářů jsme v muzeu uspořádali výstavy věnované spojařům, letcům, tankistům a motostřelcům a připomněli jsme i řadu historických událostí, např. osvobození, Duklu atd.

■ Jací návštěvníci k vám chodí nejčastěji?

Jsou to především sběratelé a nadšenci věnující se historii naší armády. Dále ti, co byli na vojně a rádi si to připomenou, zavzpomínají či se rádi pochlubí s čím a kde sloužili. Vděčnými návštěvníky jsou pak děti, především kluci - obzvlášť když si při tom mohou potěžkat samopal. Zájem našich návštěvníků nás těší a jejich vzpomínky a postřehy jsou pro nás inspirací. Radost máme, když nám pak ještě posílají své fotografie z vojenské služby, které zveřejňujeme na našem webu, kde máme unikátní sbírku více jak dvanácti tisíc fotografií.

■ Na příští rok chystáte další výstavu. Na jaké téma?

Kromě výše zmíněné výstavy věnované chemickému vojsku plánujeme ve spolupráci s vojenským historikem Jiřím Fidlerem a Pavlem Havránkem ke kulatému výročí událostí srpna 1968 interaktivní výstavu. Pokud vyjde vše dle plánu, mají se naši návštěvníci nač těšit. Svým způsobem by to mohla být unikátní výstava. Víc však zatím prozrazovat nebudu.

JIŘÍ ČERVÍN